

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 18.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Sv. Oče spominja in opominja.

Sv. Oče je o priliki božičnih praznikov sporočil svetu pomenljive besede, polne resnobe in očetovske skrbi. Svarilna moč ni samo v tistih besedah, ki jih je izgovoril, odnosno zapisal, marveč tudi v tistih, ki jih je v svoji veliki boli nad svetovnim položajem zamolčal. Naj bi narodi, predvsem njihovi vodilni državniki, dejansko upoštevali besede skupnega očeta, ki hoče dobro vsemu svetu.

Papež o svetovnem položaju.

V četrtek, dan pred božičnim praznikom, ob 12. uri popoldne je sprejel sveti Oče člane kardinalskega zbora. Pri tej priliki je imel nagovor, v katerem se je ozrl nazaj na važnejše dogodke v zaton hitečega leta. Omenjal je borbo fašizma zoper Katoliško akcijo v Italiji. Nevihta je prišla nad organizacijo, ki je najdražja Kristusovemu namestniku ter je najmilejši del velike katoliške obitelji. Bol radi tega preganjanja, ki ni nič drugega nego krivični boj, je bila največja boleost v njegovem življenju. V borbi za Katoliško akcijo je z njim sodeloval ves katoliški svet.

Papež se je spomnil tudi preganjanja, ki ga trpi krščanska vera v Rusiji kakor tudi v Mehiki. Nato je sv. Oče govoril o Španiji, kjer skušajo oropati krščanskega značaja tako šolo kakor družino. Sicer pa je položaj vsega sveta že skrajno žalosten. Moralni krizi se pridružuje gospodarska kriza in brezposelnost, ki obsoja na glad milijone in milijone. Papež je izrazil svoje veselje nad tem, da je ves katoliški svet s tolikim umevanjem sprejel papeževo akcijo za olajšanje bede brezposelnim.

Glede razorožitvenega vprašanja je dejal papež, da ni izdal okrožnice zato, ker je svet že itak nešteto krat opominjan k miru, kakor so ga opominjali že njegovi predniki na stolici sv. Petra. Svet pa je za vse te opomine gluhi in ne poslušati besed miru, niti ni pripravljen, jih poslušati. Namesto miru in razorožitve imamo splošno nezaupanje in blazno oboroževanje in na vzhodu divja naravnost vojska med dvema velikima narodoma. Vse razprave o miru ničesar ne dosega in nobeno sredstvo nič ne pomaga. V tem se jasno vidi volja božja, ki pušča svet, da okuša sadove svoje neposlušnosti in trdovratnosti in svojega brezboštva. Ker ne koristi mnogo, v tej zadevi se obračati na ljudi in na

rode, se bo rajše obrnil na Boga, da pri njem izprosi miru za človeštvo.

Papežev poziv pravoslavnim.

Tri dni kasneje, to je 27. decembra, je izšla v vatikanskem glasilu »Osservatore Romano« nova papeževa okrožnica: »Luč resnice«. Ta okrožnica je zaključek proslave 1500letnice efeškega cerkvenega zbora, ki je leta 431 proglasil versko resnico o božjem materinstvu Marijinem.

V najnovejši svoji okrožnici dokazuje sv. Oče nezmotljivost papeževo z dokazi, ki so vzeti iz vzhodnega krščanstva istega časa. Efeški cerkveni zbor je storil svoje sklepe, podreajoč se pod oblast papeža, tako da očetje efeškega zbora niso na novo obsodili krivoverstva Nestorija, ampak so le poskrbeli za izvršitev obsodbe, katero je izrekel že papež sv. Celestin (l. 430). Nato se papež obrača do kristjanov vzhodne cerkve, ki so ločeni od sv. stolice, središča Kristusove cerkve, in želi, da bi prišel dan, ko se bo Vzhod vrnil k stolici sv. Petra, tako da bo zmaga Matere božje, ki jo je doživela na efeškem zboru, popolna. Dal Bog, tako pravi sv. Oče, da bi čimprej napočil veseli dan, ko bo Devica in Mati božja, ki jo je dal naslikati v mozaik naš prednik Sikst III. (432—440), slika, ki smo jo mi obnovili v vsem izvirnem blesku, videla, kako so se sinovi, ločeni od nas, povrnili, da jo skupno z nami počastijo z eno dušo in z eno vero. In to nam bo nadvse prijetno. *

V NAŠI DRŽAVI.

Kraljevi par se je vrnil po krajšem bivanju v Parizu 29. decembra v Beograd.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Politika nemške države je bila v minulem letu usmerjena za tem, da se spremenijo mirovne pogodbe in da se Nemčiji zmanjša plačevanje vojnih odškodnin.

Krog razorožitvene in vojno odškodninske konference. Razorožitvena in vojnodškodninska konferenca se bo najbrže sestala v mestu Lausanne v Švici pred 20. januarjem in bode trajala do februarja. Dnevni red vojno-

odškodninske konference bo zelo razširjen. Razpravljalo se bo tudi o vprašanjih valute, carin, zlate podlage in o drugih važnih finančnih zadevah. Na teh posvetovanjih bo Amerika zastopana le po opazovalcu. Amerika je za to, da se zmanjšajo Nemčiji vojnodškodninska biemena, proti temu sta pa Anglija in Francija in oznanjata svetu, da ne moreta kot upnici Nemčije in dolžnici Amerike priznati Nemčiji nobenih olajšav brez zagotovila, da jima bodo priznana nadomestila v vprašanju medzaveznih dolgov. Najbrž bosta Anglija in Francija razložili Ameriki zgorajne stališče skupno. Francija in Anglija sta upravičeni na podlagi dosedanjih pogodb, da proglasita večletno odložitve plačil napram Ameriki in Francija zamore storiti isto napr. Angliji, ki ji mora odplačati še velik vojni dolg. Po zatrdilu poučenih krogov bodo na to konferenco poleg Francije, Italije, Belgije in Japonske pozvane tudi Jugoslavija, Čehoslovaška, Rumunija, Poljska, Grčija in Portugalska.

Poljska je uvedla s 1. januarjem zaščitne carine na 10% raznega blaga in industrijskih izdelkov.

Pogodbe, ki Nemčiji niso in ne bodo po volji. Rusija in Francija sta že sklenili politično trgovsko pogodbo, katero je treba samo še podpisati. Pogodba o nenapadanju med Rusijo in Poljsko so že tako daleč, da bo pogodba podpisana tekoč. januarja. Tudi finska vlada se pogaja z Rusijo glede iste pogodbe. Rumunija, ki se boji za Besarabijo, se zanima za to, kako bi si slično kakor Poljska in Finska zasigurala mir pred Rusi. Pogodbe med Rusijo, Francijo in Poljsko so trn v peti Nemčije, ki ne bi mogla več v svojih načrtih proti Poljski računati na podporo Rusije.

Vodja indijski nacionalistov Gandhi se je vrnil v Indijo, kjer ga je sprejelo nad 500.000 mož in žen. Gandhi je napovedal po povratku iz Londona neizprosni boj indijskega naroda za svobodo.

Nova kitajska vlada. Novo kitajsko vlado v Nankingu je sestavil novi predsednik republike Linsin.

Prodiranje Japoncev v Mandžurijo. Japonska vojska šteje v Mandžuriji 50 do 60 tisoč mož. Japonske čete so razvrščene na bojni črti, ki meri na dolžino krog 150 angleških milj. Obe krili prodirata proti Činčovu in bo japonska vojska kmalu obkolila to postojanko. Položaj na mandžurskem bojišču se je zelo zaostрил. Resno odporno silo proti

japonskemu prodiranju tvori edino še kitajski zbor prostovoljcev.

Japonci zasedli Mandžurijo. Zadnjo postojanko Kitajske v južni Mandžuriji Činčov so kitajske čete izpraznile pred navalom Japoncev in se umaknile za veliki zid. Zasedbo Činčova je Mandžurija v japonskih rokah in bodo morale to dejstvo potrditi tudi velesile.

*

Čudežno ozdravljenje v Lurdu. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« je nedavno prineslo poročilo o čudežnem ozdravljenju, ki se je zgodilo v Lurdu. Poročilo je vzeto iz francoskega »Časopisa o lurški jami«, v katerem izhajajo strokovnjaške izjave zdravniškega urada v Lurdu. Gre za slučaj gospodične Aline Humbert, stare 47 let, doma iz Ramponta. Hudo je trpela vsled zastarele bolezni v jetrih ter na sladkorni bolezni. Dne 22. avgusta leta 1930 je po kopanju v lurški vodi nenadoma ozdravela. Lurški zdravniki, ki so že prej bili ugotovili njeno bolezen, so sedaj ugotovili njeno popolno ozdravljenje. Čez leto dni — 20. avgusta 1931 — je Alina Humbert se zopet javila v zdravniškem uradu v Lurdu. Po natančnem pregledu so zdravniki izjavili, da ozdravljenje traja naprej ter da je zdravje nekdanje bolnice popolno. »Spričo teh dokazanih dejstev,« tako zaključuje uradno obvestilo lurškega »Časopisa«, so se zdravniki medicinskega urada v Lurdu prepričali o stanju bolezni, kakor tudi o nenadnem in popolnem ozdravljenju v Lurdu, katero presega naravne zakone.

P. Turk rešen. Naš list je pred nekaj tedni poročal, da so slovenskega misijonarja na Kitajskem, frančiškanskega patra Turka vjeli boljševiški roparji. Njegov škof se je v zvezi z nekaterimi zastopniki evropskih držav na Kitajskem zelo trudil za njegovo rešitev iz tolovajskih rok. To posredovanje je imelo uspeh. Iz generalnega frančiškanskega urada v Rimu je prišla vest, da je p. Turk rešen iz rok roparjev ter se je vrnil na svoje mesto v Hankov. Tudi mi se radujemo rešitve vnetega slovenskega misijonarja.

Komunistično rovarjenje. Komunisti v Nemčiji se trudijo na vse kriplje, da bi zlomili moč katoliške politične in stanovske organizacije. S svojimi javnimi, vero sramotljivimi nastopi niso dosegli zaželjenega uspeha. Sedaj so sklenili ribariti v kalnem. V katoliške organizacije centrom in bavarske ljudske stranke pošiljajo »krščanske opozicionalce«, ki naj delajo zgago in zmedo s tem, da razvijajo socialna bojna vprašanja. Ti »krščanski opozicionalci« imajo navodilo, da morajo pred verskim prepričanjem katoliških kmetov in delavcev »zatisniti oči,« da pa morajo vršiti hujskarije na političnem in gospodarskem polju. Tak način se posnema tudi v drugih državah.

SLABOST, UTRUJENOST

izčrpanost, prevelika občutljivost so pogosto samo posledice pomanjkljive cirkulacije krvi. Tu se zmira dobro obnese masaža s Fellerjevim Elsaftuidom, preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Kakor v Moskvi. Dunajski komunisti so božične praznike slavili po moskovskem vzorcu. V svoji društveni dvorani v 17. dunajskem okraju imajo veliko podobo Stalinovo, nad odrom pa napis: »Ne verujemo v raj v nebesih, gradimo si ga na zemlji.« V kotu je velik lepak, kjer se agitira za izstop iz katoliške Cerkve. Pred božičnimi prazniki so priredili v zasmeh božičnih praznikov posebno zborovanje, za katerega so tedne agitirali. Na tem zborovanju so na drzen in ostuden način zasmehovali Oče naš, prelepo božično pesem »Tiha noč, sveta noč,« delovanje Cerkve in duhovnikov, znamenje sv. križa itd. Med navzočimi se je zlasti mladina odlikovala z divjim odobravanjem najbolj gnusnih in bogokletnih prizorov. Verni katoličani pa se zgražajo ter so ogorčeni, da se smejo na Dunaju vršiti stvar, ki so na dnevnem redu v Moskvi. Dunaj je pač v socialno-demokratskih rokah, njemu načeluje socialistični župan, ki je obenem deželni glavar. Zato se smejo na Dunaju uprizorjati boljše-više protiverske ostudnosti.

Bivši preganjalec Cerkve se spreobrnil. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« objavlja pismo neke redovnice iz Puebla v Mehiki z zanimivo vsebino. V pismu se namreč sporoča vest, da je guverner dotične mehiške pokrajine dal dovoljenje, da se sme 400 letnica Matere božje v Guadelupi, ki je patrona Hehike, slovesno obhajati. Obenem je guverner obljubil, da bo to svečanost z vsemi močmi pospeševal. To pa je storil na pobudo Callesa, prejšnjega predsednika mehiške države. Callesovo ime ima slab sloves širom katoliške Cerkve, ker je bil Calles ljuti preganjalec katoliške Cerkve in duhovščine. Veliko krivdo je nakopal na svojo vest z ogromnimi krivicami, ki jih je storil Cerkvi. Sedaj se mu je v vesti nekaj zganilo. Hoteč svoje nekdanje krivice vsaj nekoliko popraviti, je za guadelupsko cerkev Matere božje kupil prelepe orgle ter ji poleg tega še poklonil veliko vsoto denarja. Tako je Calles postal iz Savla Pavel.

Preganjanje duhovnikov. Boljševiki v Rusiji nadaljujejo preganjanje duhovnikov. V mesecu oktobru 1931 je bilo zopet obsojenih 10 katoliških duhovnikov, skoro vsak izmed njih na 10 let ječe. Ti duhovniki so nemške narodnosti ter pripadajo škofiji Tiraspol v južni Rusiji. Nemčija je v zvezi z boljševiško Rusijo, pa se vendar ne gane, da bi proti temu protestirala. Dovoljuje pa, da se po Nemškem širijo brezbožne knjige in knjižice osrednjega založništva brezbožniške knjižnice v Moskvi.

Duhovne vaje po radiju. Dušeskrbje se poslužuje te velike in moderne iznajdbe. V bolnišnici v Denveru na Angleskem je 600 bolnikov, ki morajo le-

žati v posteljah, poslušalo govore jezuitskega patra Morgana. Njegove govore v kapeli bolnišnice je radio prenesel v bolnišnične sobe. Izmed poslušalcev sta dve tretjini bili pripadniki drugih ver, ne pa katoliške vere; 26 izmed njih je prosilo za katoliški verski pouk, da bi mogli postati katoličani.

*

„Nedelja“ v letu 1932.

»Nedelja« je tednik za versko življenje in pošteno nedeljsko razvedrilo. Tako se je zadnja leta prikupila, da vedno več novih naročnikov prihaja, ki jo naročajo celoletno, da ne bi katera številka izostala. Mnogi pa so, ki »Nedelje« še ne poznajo. Zato moramo sporočiti, kak načrt ima za leto 1932.

»Nedelja« bo v letu 1932 imela na naslovni strani slike iz življenja svetnikov. V vsaki številki bo objavljen nedeljski evangelij s krasno razlago. V posebnih člankih bo pouk o zakramentih, kar je za vsakega zelo potrebno, da pozna te studence milosti božje. Poglavje »Vprašanja in odgovori« bo ostalo, poleg teh pa se bomo vsi poučevali o tem, kako krivično in nespametno napadajo nekateri našo sv. vero. Posebno važno bo za one, da imajo »Nedeljo«, ki zaradi bolezni ne morejo v cerkev. V vsaki številki bo posebna maša za bolnike. Verjemite, da prava tolažba in duševna okrepitev večkrat ozdravi bolnike, kakor pa kako brezpomembno zdravilo. Vsaka župnija naj ima kakih 5 do 10 izvodov »Nedelje« na razpolago, da jo lahko dobijo bolniki, ki ne bi mogli v cerkev. — Vse bo zanimala povest »Logarjev Lukež«, saj se godi v naših domačih krajih. — Za mladino bo imela tudi v bodoče povesti s slikami.

Vsaka številka »Nedelje« obsega 16 strani in stane mesečno samo 2 Din, polletno 12 in celoletno 24 Din. — Pripominjamo, da so celoletni naročniki zavarovani za slučaj smrtne nesreče za Din 1000.— V preteklem letu se je izplačalo to zavarovalnino v dveh slučajih: Suhodolčan Ivan, rudar v Trbovljah, Loke št. 191 in Aprisnik Ivan, železnjčar, Tezno, Koroščeva ulica 2, pošta Maribor. Bilo je seveda več slučajev smrtnih nesreč, pa žal niso bili celoletni naročniki!

»Nedelja« se naroča pri upravi v Mariboru, Koroška cesta 5, tam kakor »Slovenski Gospodar«.

Agitatorji, ki pošljejo po tri nove naročnike za celo leto, dobijo nagrado, in sicer »Kmetijski in gospodinjski koledar«, navadni žepni koledar, ali knjigo »Zgodovina Maribora«.

Na delo za »Nedeljo«.

*

Smrt šolske sestre. V samostanu mariborskih šolskih sester je umrla sestra Perpetua Kalinšek, ki je bila doma iz Podgorja. Pokoj pobožni duši, ki je veliko trpela vsled bolezni!